

УДК 007 : 304 : 070

Добровольська Ю.Д.¹

¹ студ. гр. СНЗ-317, НУ «Запорізька політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ ВИСВІТЛЕННЯ СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ПРОБЛЕМАТИКИ У ЗМІ ТА У БЛОГАХ

На сучасному етапі розвитку журналістики соціально-культурна проблематика є однією з найбільш популярних, оскільки переважна більшість новин та аналітичних матеріалів стосуються життя суспільства, зокрема культурної галузі. Зміна форматів в журналістиці та перехід традиційних ЗМІ на інтернет-платформи дали поштовх для формування нового світогляду та спричинили виникнення великої кількості журналістських блогів. Відповідно, трансформувались принципи та вектори висвітлення соціально-культурної проблематики. З огляду на це, обрана тема на сучасному етапі набуває особливої актуальності.

Мета роботи – визначити особливості висвітлення соціально-культурної проблематики у ЗМІ та блогах.

Блоги на початку свого існування були особистими інтернет–щоденниками, в яких автори ділились з невеликою кількістю підписників особистими роздумами, новинами власного життя та коментували різні події. Записи у блогах (пости) публікувались регулярно, часто з додаванням зображення або мультимедійних елементів. Серед головних ознак блогів було те, що інформація подавалась у доступній формі; записи публікувались

у хронологічному порядку та часто оновлювались; у постах превалювали суб'єктивні погляди автора.

У процесі розвитку блогосфери формат блогів зазнав значних змін: з особистих щоденників вони перетворилися на потужний медіаканал, створений для поширення суспільно важливої інформації та розрахований на велику аудиторію. Сьогодні журналісти використовують їх із метою професійної комунікації. Тематика та жанри блогу можуть бути різноманітними, але, як правило, автор обирає одну тематичну спрямованість та стиль викладення. Наразі найбільш популярними темами блогів стають культура, екологія, свідоме споживання, рівень освіти, психологія, подорожі, підвищення рівня толерантності.

Культурна проблематика стосується, насамперед, різних видів мистецтва – літератури, музики, кіно, театру, фотографії, дизайну тощо, і охоплює як «високу культуру», так і масову. До явищ культури належать також масові розваги, такі як популярні фільми, радіо, телебачення та комп'ютерні ігри. У широкому розумінні культурна проблематика може охоплювати майже всі галузі людського життя: від садівництва і кулінарії до міського планування та інноваційних технологічних стартапів. Проте першочерговим завдання журналістики цього напрямку пов'язане з мистецтвом і творчістю, а також з окремими особами, установами та політиками, які пов'язані з питаннями мистецтва та творчості або сприяють їхньому розвитку.

Культурна проблематика у ЗМІ висвітлюється, як правило, у жанрах репортажу, статті, огляду, замітки, інтерв'ю, анонсу, новини, рецензії, коментарю. У блогах пріоритетними жанрами стають портретний нарис, стаття, огляд, інтерв'ю, інколи репортаж.

Останнім часом відбувається інтеграція інтернет-журналістики з блогосферою. Зараз у багатьох онлайн-ЗМІ є окрема рубрика «Блоги», яка має свої тематичні підрозділи. Наприклад, в інтернет-виданні «Українська правда» є підрозділ «Культура», де журналісти діляться своїм баченням розвитку культури в Україні, а також є велика кількість портретних нарисів про відомих українських діячів культури. У блогах на сайті онлайн-видання «Детектор медіа» переважна кількість постів присвячена темі культури та впливу історії на українську культуру.

Блоги на окремих блог-хостингах популярніші за ті, що публікуються в інтернет-ЗМІ, оскільки тут журналіст може вільно і незалежно від редакційної політики і формату видання висловлювати власні думки з будь-якого приводу. Популярними платформами для блогінгу вважають Blogger (Blogspot), Medium, Tumblr, LiveJournal, а також блоги часто ведуть в Telegram, Instagram, Facebook та на Youtube.

Гарним прикладом журналістського блогу про культуру є проект про нову українську музику «Ligoom», який веде колектив авторів. Український письменник та журналіст Андрій Кокотюха на власному сайті має рубрику «Блог». В ній автор висловлює власні думки щодо розвитку літератури в Україні та дає корисні поради у написанні творів.

Соціальна тематика, як правило, тісно пов'язана із культурною та передбачає висвітлення відносин у суспільстві, реформ, безробіття, охорони здоров'я, захисту інтересів незахищених верств населення, політичного та економічного становища в країні. У блогах на сайтах ЗМІ найпопулярнішими темами наразі є нестабільність політичної та економічної ситуації у країні, відносини між Україною та Росією, екологія та пандемія коронавірусу. Матеріали саме на ці теми публікуються у блогах на сайтах видань «Українська правда», «Gazeta.ua», «Гордон».

У персональних блогах журналістів ці теми також стають пріоритетними. Наприклад, журналіст Роман Шрайк у своєму блозі висвітлює теми коронавірусу, політики, реформ тощо. Журналіст Денис Казанський веде блог, присвячений темі взаємовідносин між Україною та Росією та реакції суспільства на дії сторін.

Отже, на сьогодні висвітлення проблем соціуму та культури у ЗМІ та у блогах є популярним тематичним напрямком. Журналісти пишуть про розвиток українського мистецтва, роль окремих культурних діячів, соціальні проблеми, реформи у суспільстві. Персональні блоги на окремих блог-хостингах та у соцмережах користуються більшим попитом і у журналістів, і у читачів, аніж блоги на сайтах ЗМІ, оскільки в них інформація викладена у більш вільному форматі, а їх автори більш незалежні у висловленні власних думок.